

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 81 ՃՈՒՄԱԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

5 ՓԵՏՐՎԱՐ 1874

Մէտայը Հաղորդէթ հափթատա պիր պէօյիւք վէ եէօվիյէ նըսրֆ նուսիս թէրթիպի իւէ նէշր օլունուր , քէպիր վէ սաղիր նուսիսէրի իւէ պէրապէր պիր սէնէլիյի բէշին , Պէյաղ Մէճիսիյէ 7 , Ալթը այլըղը 4 , Իւչ այլըղը 2 1/4 , Քէպիր նուսիսէսի 40 վէ սաղիրի 20 փարայա ֆիրուսթ օլունաճագ : Տաշրալար իչիւն բօսթա իւճըթի զամս օլունուր : Ապօնէ իչիւն Ղալաթատա էրմէնի ֆիրիսէսի սօղաղընտա Ն՞ 19 իւէ մուրաղգամ Միւհէնտիսեան մաթպատարնտա Մէտայը Հաղորդէթ օտաարնա միւրաճաաթ օլունաճագ : Իլանաթըն սըրասը իւք տէֆա 60 փարա . իքինճի տէֆա 30 զիւստէ նէշր օլունաճագլարա բաղարըղ օլունաճագ :

ԻԱՐԻՃԻՅԷ

ՍՀԱՍԼԸ ՅՐԱՆՍԱ

Պունտան չէնտ մահ մուգտտտէմ տիւնէսը թիթրէտէն , Էւրօքա տէվ լէթլէրինի էմրինէ մուլթաղըր խտիպ հիւքմիւնէ պաշ էյտիրէն Ֆրանսա պու կիւն մաղլուպ օլտու :

Սէտան մուհարէպէսինաէն սօղրա նաբօլէօնուն թախթընը տէվիրիպ , Ճիւմհուրիյէթ սաաղընը միլլէթ , էրինէ պտրգտան սօղրա բէք չօգ չալըշար , բէք չօգ զիհին սորֆ իթաիքի Բրուսիա զինճիրլէրինի գըրըպ տէօքիւպ էտտրէթտէն խէլաս օլտուն : Իգպալ Էապէր օլմաւոր , ֆէլէյին շամարը գօ ճաման պիւր միլլէթի տէվիրտի , գաւտէր , տիւշմին հիւքմիւնէ Ֆրանսայը թէսլիմ , վէ ալէմէ տաաթիթան էյլէտի : Ֆրանսա պիթմէտի խտէ տէ , չըղնանսար , էզիլտի , մաղլուպ գալար :

Ֆրանսանըն մաղլուպիլէթինի պուսիտ օլան չէյ նէ խտի : Ճահթ ու զայրէթտէ գուսուր մու իթտի : Հաշա .

Բէք չօգ միւշքիլաթ , վէ զահմէթ լէ իւչքէպիր օրտու հաղըրլատը : Սէ

տան մուհարէպէսինաէն սօղրա Ֆըրանսա պու օրտուար իւէ մէյտանը մուհարէպէյէ տուխուլ էյլէտի :

Պ'րի Ղարպ օրտուսու խտիքի Ճէնէրալ Շանդլիինի զիւրի գօմանտաարնտա Բարիլիին մուհասէրէսինի գալարըմա զա թալին օլմուշուտու :

Իքինճիտի Շարք օրտուսու խտիքի վազիֆէսի Պէլֆօր ի զէրինէ կիլմ , մէք օլուպ անը տիւշմինաէն գուր թարաճագ ըտը , պունտա պաշգօ մանտան Ճէնէրալ Պուրպաքի նաապու թալին զըլընմըշ ըտը :

Իւչիւնճիւ օրտու Շրմալ օրտուսու խտիքի , Ճէնէրալ Ֆէրաէրպիին զիւրի գօմանտաարնտա Ֆրանսանըն Շրմալ թարաֆլարընը մուհաֆազա իւտիւպ իլէրույէ Էիւրիւ յէճէք խտի :

Պու իւչքէպիր օրտու տա պու կիւն մաղլուպ գալար , Ֆրանսա պունտա լարտան գաթի ումուտ օլուպ Բարիլի թէօլիմ վէ տիւշմինէ պաշ էյտի :

Պու վուգուսլթը պիր աղ թաֆտիլ խտէլիմ :

Ղարպ օրտուսու Մանս մուհարէպէսինաէն պօղուտու , Ճէնէրալ Շան

զի պունու Ֆրանսայա հապէր վէրտի խտէ , Ֆրանսա Էէրինտէն սարըրտը , չիւնքի պուլուար օրտուսունուն ֆիլթուաթը Բարիլիին խէլաս օլմաւորը մուճիպ օրտուղու միսիլլու , պօղուրմաւոր մէգքիւր չէհիրին աղիմ թէհ . լիքէյէ կիրիֆթար օլմաւոր տէմէք 'իտի : Նաալքի իլէրուտէ վուգուսլթ թաաաթի էյլէտի :

Պունուն արգաւորնտան Շրմալ օրտուսու տա խարապ օլուպ պիտիթի : Սէն Գէնթէն մուհարէպէսինաէն Ճէնէրալ Ֆէյտէրպ տաիլի մաղլուպ գաւտը , իլէրու կիտէմէզ օլտու :

Օ վագըթ Ֆրանսա գան աղլար կէօղլէրինի Պուրպաքիին օրտուսու նա չէվիրտի , մումայիլէյ Ճէնէրալն պիր աղ իլէրու Էիւրիւտիլիւնի . կէօթիւքաէ Ֆրանսա պիր պէօյիւք նէֆէսալար , արթըգ զաղէթալէրի մալիֆէթի իլէպին տիւրլիւ թաաաթիւրլարա գըլամ էյլէտի : Պու զաղէթալէր Էէվմիլի տէմէյէ պաշաաղլար քի Ճէնէրալ Պուրպաքի Պէլֆօրա տօղրու Էիւրիլէյճէք տիր , մէգքիւր չէհիրի մուհասէրէտէն գուրթարըպ Սլոաս

«Պալ վաւագուաթար ալէստէ վիլէ վաւագու պաւան գապահաթար սը րոտընտա գայտ օլմամալը տըրտըր, պաւնար էտէպ ու էրքեանա, մէզէ պէ, վէ մէզէպին ըկտաթինի իպ րազ իտէն զէվաթա գարշը հապա րաթար տըրքի, ալէստէվիլէ օլան գապահաթար իլէ հիչ պիր ալըպ վէ րէճէքլէրի եօգ տուր:»

«Ձեկիրտէ միւ միլի ըէիպէր էօլէ մէ մուլ իտէրէրքի ի թալիա հիւքիւմէ թի պու կիպի վաւագուաթարը գա պուլ իտէմէզ, անձագ պաւնուէն իլէ շուհա րանա իրքեաթ տախի օլմուշ րաք օրըրքի, ի թալիա հիւքիւմէ թի նին րօմայը զապ ի թմէսինտէն հէր թէրաթտան շէհրի մէզքիւրէ տու իտուլ իաէն էշգըպ պաւնարա սէպէպ օլմուշար տըր: Պաւնար աշրգտան աշրգա մէզէպին, վէ քիլիսէյի շէ րիֆին տիւշմէնդէրի տիրէր:»

«Պալ սէպէպէն նաշի մէզքիւր մէքթէպէրին ըէիպէր ի տարա վէ գա թա րաշաթ օլմայրազ զապիլէրինէ տօ պաւնաձագ օլա ըէթաէ մէսուլ տուր րաք ի թալիա հիւքիւմէ թինէ միւրա ձաաթ իտիւպ, պու կիպի հարաքեա թը նամէրգիլէ հաղ գընտա բրօթէսթօ վէ իշթիքեա ի թմէյէ, վէ միւրաձա աթ, բրօթէսթօնամէլէրի տէ պու կիպի վաւագուաթըն թէքէրրիւր օլմա սընտան, վէ եախօտ տաշա պէթէ րի զաւհուր ի թմէ մէսինտէն իպարէթ տիր:»

«Պալ բրօթէսթօնամէմիլէ զիտտէ պիր գուվիլէ վէրմէք իչին ի թար օլաւուրքի զիրտտէ միւմիլ զէվաթ տախի տտէմէրտէն օլմայըպ, ի թալիա հիւքիւմէ թինտէն ըէսմէն թանըմըշ, վէ էձնէպի տէվիլէթէրին եկէզէցա կան սըֆաթը իլէ մուլթաարֆ օլ մուշ զէվաթ տըրքի, նայիլ օլտուգ րաք ի թալիաթըն պի ալնիսինէ ըի առէթի իտարէլէրինտէ պուլուհան մէքթէպէր տախի նայիլ տիրէր: Օ նուն իչին կէրէք քէնտիլէրի, վէ կէ րէք մէքթէպէր հիւքիւմէ թարա ֆընտան հիմայէ օլաւնալը տըրտըր:»

«Սանիլէն շու տախի ի թար օլաւն

մալը տըրքի իլէրուտէ մէքթէպէ րին թէէմին օլաւնալէրի իչին ի թա լիա հիւքիւմէ թինէ թէտալիւր գուլ րանմալը իտէ, րանա մալիւմիւ օլմուշ տուր, վէ քէնտի պիլիւրքի նէ թարգ մուաթիլէ իլէ իշ պու թէէմինաթ հուսուլէ կէլէպիլիւր, վէ էտէպու էր քէնտա, վէ բօլիթիգայա, մէտէնի յէթէ մուղայիր օլան հարաքեաթըն էօնիւ նէ թարգ ալընապիլիւր:»

«Պաւնու տէվիլէթինիլէ թագտիմ ի տին, նասըլքի նէզուրքիւրտի շէրիֆ տէ պուլուհան օլաֆէրոյա զիրտտէ միւմիլ ըէիպէր թագտիմ ի թմիշ իտէ լէր: Պալ բրօթէսթօնամէնին պիր սիւրէթինի տէ շակիրտանըն սահիպ լէրի պուլուհան փիոգպոտանա իրօպ ի թմիշիլ:»

Գալըրըզ:

Րօմա 18 ֆեանուհի էվիլէ 1870

Իմպար:

ԼՕՐԵԹՕ ԵՆՓԱՎԱՉՉԻ Բրօթա կանտա մէքթէպի մեծաւորու:

ՍԹԵՅՆ ՀՈՒՊԵՐ Ալման մէքթէ պի մեծաւորու:

Օ՝ԳՕԱՎԱԿԱՆ Ինկիլիլ մէքթէպի մեծաւորու:

Գ՝ԻՊԻ Իրանտա մէքթէպի մեծաւորու:

ԿՐԱՆԹ Սօշէս մէքթէպի մեծաւորու:

ՉԵՐՆԻԲ Եուհան մէքթէպի մեծաւորու:

ՐՕԵԱՎԱՆՍ Պէլիգա մէքթէպի մեծաւորու:

ՊՐԻՉ Փրանտա մէքթէպի մեծաւորու:

ՍԱՆԹԻՆԵԼԼԻ Ամէրիգա մէքթէպի մեծաւորու:

ՍԻԼԱՍ ՇԱԹԱՐՏ Մէմալիքի միւլթ թէֆիգայի Ամէրիգա մէքթէպի մեծաւորու:

ՍԵՄԵՆԵԼԲՕ Լէհիսթան մէքթէպի մեծաւորու:

ՄԻԻԹ ԵՆԵՎ ԻՅԵ

Ի թալիա մէմալիքինտէ պաղը ալմէթը ի թալիպէն զահիր օլմագ տա

տըր, Թուհուս մէսէլէսինտէն մաաաա րօմա մէսէլէսի եիւղիւնտէն հիւքիւ մէթին աղիմ զայիլէ վէ միւշքիւլա թա կիրիֆթար օլաձաղը մէլհուգ տուր:

Մէպուսան գամարաա րօմա քա հանայապատինի մուհաֆաղա ի թ մէք էֆքեարը իլէ մէմալիքի էձնէպի տէ իձրա օլաւնան թէտարիքեաթը հարպիլէ հարաքէթինի եալանա չը գարամայըպ մէզքիւր թէվաթուրու պոսթըրմագ վէ գաբաթմագ մէձ պուրիլէթինտէ պուլուհան տուր:

Անձագ վիգթօր էմմանուէլին Գա պիտուլիտուէն տաար վէ էպնիլէյի ճէ սիմէսինի պիր միւտտէթ մի թէհայ իրանէ սէյր ի թալիքտէն սօնրա րօ թարքիլէնին մուխաթարայը սահիհէ սի իւզէրինէ տախի ալթը նաղարը միւլթաաա իլէմէսի զայիլէ մուհապ գագ օլուր իտի:

Իմտի պիլիլէր գալիլէն իւմիտ ի տէրիլքի ֆրանտա պիրքէրրէ շու հալը հաղըրէյի միւշքիլէսինտէն իւլաա սէր ի թալիքտէ, օն իքի տէ հիրտէն պէրիւ քէմալը շան, վէ շէօհ րէթ իլէ մուհաֆաղա իլէմիշ օլտու շու քիլիտէնին իւք էվաաթ օլմալըգ իւնվանընը մուհաֆաղա ի թմէք իչին լաղըմ կէլէն ձահու ու զայրէթի սարֆ իլէլէճէք սիր:

— Գատիմ իւլ էյամ ֆրանտայա խու սուլմէթ իպրաղ ի թմէքտէ օլան թայ մըզ զաղէթաա պու կիւնքի կիւնէէ նի Ալաման իմքէրաթորըղընուն հըրսը շան վէ թամահընը եիւղիւնէ վաւրմագ իչին նէ լիսան գուլլանա ձաղընը պիլէմէզ:

Բրուսիա զաղէթաա քէաֆի աաա իտէրէր տէմէյի քի կէրչէքտէն ֆրանորը օլան պիր մէմալիքին եախօա ահալինին Ալմանէայա իլթիհագը ի լէրիտէ պէր միւլթաա ի թալիլաֆաթ վէ գանը ի թալիլաթա պիր պաշ րանիլըձ օլաձագ տըր: Գօրէսըօն տանս տը Պէրլին զաղէթաա տահա իլէրի կէշիպ, շու վէճհ իլէ հիւքմ իտէր, տէյէրէք քի հալա կիւնիւմիւլ գէ տէկին լէհ րու սիա իչին նէ իտէ,

Հօրէն վէ Աղլաս տախի Բրուսիա իշին
օ հալտէ օլաճագ տըր :

Նաորլ քի ագտէմճէ տախի սէջ-
լէմիշ իտիք , Ֆրանսաաա իճրա օլու-
նան ինթիխապ մէմալիք թէրք իթ-
մէք էֆքէարընա քիւլլէն մուղլիւր
օլարագ , միւսալէհէյէ թէրաֆիւր
սընթընտան իճրա օլունմագտա տըր :

Բուսիա մէսէլէսի նէվ պէ նէվ
ընէկէլէ թահվիլ օլմագտա տըր :
Ագտ օլունան Գօնֆէրանա մահլա Ֆը-
րանսա թէրաֆընտան պիւր մուրախ-
խաա պուլունմամսընտան նաշի հիւ-
պիւր սէմէլէյի ինթաճ իտէմէյէճէյի
մէմուլ օլունուր : Արըղըմըզ սօն խա-
պէրլէր պիլիմ պուլ քէշֆիմիլի թաա-
տիք իտէրլէր : Պիւր թէլէղրաֆ մաա-
լինէ նաղարէն տէնիւր քի Պապը Այի
վէ Բուսիա էճնէպի միւտախէլէսի
օլմայարագ քէնտի պէյինլէրինտէ
հիւսնիւ իթթիֆագ իտէճէլէր տըր :

—Ճէզայիրտէն ալաֆրանկա շուպաթ
3 թարիխի իլէ վարիտ օլան պիւր թէ-
լէկրաֆնամէ մէսլի մուճիպինճէ , ճէ-
զայիրտէ Գօնթթանթին նահիլէսինտէ
Սուք Ահրաս նամ մահալէ քէանուհի
սանինին 22 ինճի կիւնիւ Արապլար
թարաֆընտան հիւճմ օլունմուշ տուր ,
վէ պիւր թապուր աղքէր տէրհալմա-
հալի մէղքիւրէ վաորլ օլուպ , կէրլէ
սիւրիւրիւլէր նոիւր : Էլլի չիթմիք
գատար նէհպ ու զարաթ օլմուշ տուր :
Պու սէպէպտէն տօլայը Ֆրանսաաա
պիւր գօրգու վար տըր քի ճէղլիւր-
լէր իտէանէ գալգմաորնտըր :

Ֆրանտանըն մուվագգաթ հիւքիւ-
մէթինէ իսթապէն քէանուհի սանի-
նին 22 թարիխի իլէ միւվէրլէի Ապ-
տիւլ Գատէրին պիւր գըլթա մէթու-
պու վաալ օլմուշ տուր քի , մաալինէ
նաղարէն մումայիլէյհ թէպրիլէյի գիմ-
մէթ իտիւպ տէր քի ճէզայիրլիլէրի ա-
յաղա գալաըրմագ իշին քէնտինէ
ապլ օլունան պիւր թագըմ արաճիֆլէր
չալ օլունմատա իտէլէր տէ , աղա
սէմմ ու իթիպար օլունմայըպ , Ֆրան-
սա հիւքիւ մէթի քէնտինտէն էմին
օլմալը տըր :

— Բրուսիանըն մաթլուպու իւզրէ

Աղլաս վէ Հօրէն էյալէթլէրի Բրուսի-
այա իլհագ օլտուգլարը հալտէ Ֆրան-
սա քէք չօգ շէյ գայպ իտէճէք տիւր :
Չիւնթիւ մէղքիւր էյալէթլէր պէշ
պէյիւք տայիլէյէ թագաթիմ օլմու շլար
տըր : Պիւրի Հօ-Բէն տիւր քի , 530,
285 ահալիսի վար : Իքինճիսի Պա-Բէն
տիւր քի 588,970 ահալիսի վար : Իւ-
չիւնճիւսիւ Մօղէլ թապիւր օլունուր
քի 442,157 ահալիսի իպարէթ տիւր :
Տէօրալունճիւսիւ Մէօրթ թէսմիլէ օ-
լունուր , պունուստա ահալիսի 428,
387 քիշլէ պալիլ օլուր : Պէշինճիսի
տէ վօթղ տուր քի 607,996 ահալիսի
վար տըր : Մէղքիւր պէշ տայիլէրին
ահալիսի ճէման 2,418,797 քիշլէ պա-
լիլ օլուր :

— Բիվայէթ նաղարէն սէքիլ կիւն
իշին սէքիլ պին Շմէնտըֆէր արապա-
լարը Բարիպէ վաորլ , վէ պօշաորլմըշ-
լար տըր :

Եանիա	20.000 չուվալ ուն .
	7.000 չուվալ պուլտայ
	15.000 սըղըր ,
	40.000 գօյուն ,
	20.000 չուվալ գալիսիք ,

— Տէր սաաաթ թաէ թէշքիլ օլուպ
նամը նամիսի մէրթէպէյի պալայա
վաալ , վէ մալիւմաթը ճէմիլէսի իլ-
թիլաորնտան միւմթաղ իւլ ագրան
օլան Օոմանը շիքէթի Միշօ միւէլ-
լիֆին թէլլիքէրտէսի օլան խաշիլէր
հիքէպէսի նամ թարիխի լիտանը էպպ
իւլ պէյանը թիւրքիւն նագլ իլէմէք-
տէ պուլունմուշար տըր :

Իլք ճիլալինին թէրճիւմէսի եա-
գընլարտա թապ օլունաճագ տըր քի ,
թէրճիւմէյի մէղքիւրիւն ապընա
միւթապէգէթի մէթհ իւ թահսիյն
օլունուր :

ԻԼԱՆԱԹ

Խարիճիլէ Գիթապէթի Պէհլէսի
թէրաֆընտան կէլէն պիւր իլան տըր :
Եունան տէվէթի թէպաաորնտան
միւթէվէֆա Մանուլաքի Վուրօ վէ-

ըէսէսինին գատապ Ահմէա աղաաա
պիւր գըլթա թիճարէթ իլանը մուճի
պինճէ մաթլուպ օլան միւպաղըն թէս-
վիլէսի իշին մէտեուսու մէրգուլ
Գուլ գալու ճաաաթ սինտէ Գիւլքըլ-
պաշը Սիւլէյման աղա մահլէլէսինտէ
քիպին պիւր պապ պրաա իլէ Պալըգ-
բաղալընտա տօգսան ալթըր նու միւր-
լու պիւր պապ գատապ տիւր քէանընըն
օն իքի ալ ճէսի միգատէ չըղ ալըմըշ
սաթաըրըմագտա պուլունմուշ օլմալ
իլէ վէ շիմաիլէ տէկին մէղքիւր տը-
սայա ալթըր պին , վէ մէղքիւր օն իքի
աղճէ վէ տիւքէանա տախի պէշ պին
ղուրուշ վէրլիմէքտէ օյաաղըր , վէ
գիլատէ մալիւմաթ ալմագ միւրաա իւ
տէն , վէ թալիպ օլանլարըն Սիւմաթըլ
միւնաալիլէրինտէն իտմայիլ աղայա , վէ
եալիաա խարիճիլէ քիթապէ թինէ միւ-
րաճաաթ իլէմէլէրի մախաուսէն իլան
օլունուր :

1286 Գիւնուսի սանի 30

ՀՈՌՎԱՅՑ ՔԱՀԱՆԱՅԱԳԵՏԸ
ԿԱՄ

Ինչ պէտք է Բահանայապէտին աշխար-
հալան իշխանութիւն .

ՕՐՈՒՄՆ ԽՆԴՐՈՅՆ ՎՐԱՅ

ՏԱՍԵՈՒՌԹ ՀԱՐՅՈՒՄ—ՊԱՏԱՍԻԱՆ

Աշխատապիւրեպ Հոռվմէտիան ու գըլ-
փաա հայ կաթալիլ քահանայ մը :
Պու սէրնամէ իլէ մէսէլէյի հապը-
լէյի ապրիլէյէ միւթէալիք , միւհիմմ
վէ ֆայիտէլի մալիւմաթլարը շամիլ
պիւր քէաալէ թապ իւ նէշը Վւնմուշ
տուր : Սաթըրը Չապ մագճըլաք Էօ-
գուշունաա Գալաֆէան Յօվէֆ ա-
ղանըն տիւքքէանընտա :

Ֆիւ 3 զուրուշ :

ՅՕՆՏՕ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ	
ՂԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՆԸ	
Գարանտը 4 Շուպաթ	47 3
Այըլը 3 Փայըղը ալըմըշ	47 3

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱՋ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼ ՂԱՋԷԹԱ
ՄԻԲԱՅԷԼ ԷԲՄԷԻՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԻՀԷՄԵՏԻՍԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԱ
ՀԱՅՈՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՓՈԳՈՅ ԹԻՒ 19 ՎԵՐԷ ՅՈՐԿ